

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
Ε.Κ.Π.Α.

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΙΜΑ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

2400 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ένωση Ελλήνων Φυσικών

6^ο ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ “ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ”

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ,

**ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ**

18-19-20 Οκτωβρίου 2017

Αμφιθέατρο “Άλκης Αργυριάδης”

Κεντρικό Κτήριο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

Έναρξη του Συνεδρίου: Καθηγητής Κωνσταντίνος Νιάρχος, Πρόεδρος της Διεθνούς Επιστημονικής Εταιρείας Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας

09.00-09.30: Προσφωνήσεις

Προσφώνηση από τις πρυτανικές αρχές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Χαιρετισμοί από:

-την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου

-τον Πρόεδρο του Επιστημονικού Συνεδρίου, ακαδημαϊκό, ομότιμο καθηγητή Ευάγγελο Μουτσόπουλο

- τον Πρόεδρο του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», Καθηγητή Εμμανουήλ Μικρογιαννάκη

-τον Α' Αντιπρόεδρο της Διεθνούς Επιστημονικής Εταιρείας Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας, καθηγητή Νικόλαο Χρόνη

-τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών, Αναπληρωτή Καθηγητή Ευστράτιο Θεοδοσίου

-τον Α' Αντιπρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών Παναγιώτη Φιλντίση

Δρ Νικόλαος Ξανθούλης, Συνθέτης, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ακαδημίας Αθηνών:
Αρχαιοελληνική Επτάχορδη Λύρα: Μουσικόν Προοίμιον

Εναρκτήρια Συνεδρία

Προεδρείο: Εμμανουήλ Μικρογιαννάκης, Ομ. Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

09.30-10.00: Ευάγγελος Μουτσόπουλος, Η υπόσταση του όντος και η αριστοτελική εντελέχεια (κεντρική ομιλία)

10.00-10.30: Richard McKirahan, Ο Αριστοτέλης ως ιστορικός της επιστήμης (κεντρική ομιλία)

1η Συνεδρία: Ζητήματα Αριστοτελικής Φιλοσοφίας: Α Μέρος

Προεδρείο: Νικόλαος Χρόνης, Ομ. Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

10.30-10.50: Κωνσταντίνος Νιάρχος, Η υλομορφική θεωρία του Αριστοτέλους και η γένεση-φθορά των όντων (προσκεκλημένη ομιλία)

10.50-11.10: Γεώργιος Κουμάκης, Η ανθρωπινή διάσταση των δούλων (προσκεκλημένη ομιλία)

11.10-11.30: Δημοσθένης Δαββέτας, Το στοιχείο της ροής στον Ηρόκλειτο και στον Joseph Beuys (προσκεκλημένη ομιλία)

11.30-11.35: Συζήτηση

11.35-11.55: Διάλειμμα

1η Συνεδρία: Ζητήματα Αριστοτελικής Φιλοσοφίας: Β' Μέρος

Προεδρείο: Χαράλαμπος Σπυρίδης, Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

11.55-12.15: Ιωάννης Καλογεράκος, Η αριστοτελική εικόνα του κόσμου και της πόλης (προσκεκλημένη ομιλία)

12.15-12.35: Χαράλαμπος Σπυριδής, Ακόνιτο, το δηλητήριο με το οποίο ο Αριστοτέλης εξεμέτρησε τον βίο (προσκεκλημένη ομιλία)

12.35-12.55: Πέτρος Δούκας, «Καλοί κ'άγαθοί' εναντίον 'δημοτικών' (και το αντίστροφο): Η πάλη των τάξεων στον Αριστοτέλη και τον Μάρξ» (προσκεκλημένη ομιλία)

12.55-13.15: Κωνσταντίνα Γογγάκη, Η παιδεία κατά τον Αριστοτέλη και η σύγχρονη πραγματικότητα (προσκεκλημένη ομιλία)

13.15-13.35: Ζωή Νασίκα, Η επίδραση του Αριστοτέλη στην πολιτική διάνοξη του συγγραφέα των Δικαίων του Ανθρώπου Thomas Paine

13.35-13.40: Συζήτηση

2η Συνεδρία: Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Φυσικές Επιστήμες

Προεδρείο: Ευστράτιος Θεοδοσίου, Αν. Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

13.40-14.00: Π. Πρέκα-Παπαδήμα, Κ. Καλαχάνης, Ι. Κωστίκας, Ε. Θεοδοσίου, Β. Μανιμάνης, Ε. Πάνου, S. G. Rotolo Κ. Κυριακόπουλος Το ταξίδι της Αργούς σύμφωνα με τα Ορφικά Αργοναυτικά (προσκεκλημένη ομιλία)

14.00-14.20: Π. Πρέκα-Παπαδήμα, Κ. Γαζέας, Σ. Παπαμαρινόπουλος Π. Νάστος και Κ. Κυριακόπουλος Ομήρου Ιλιάς: Κόκκινες ρανίδες και κόκκινο σύννεφο. Μία αστρονομική ερμηνεία του φαινομένου (προσκεκλημένη ομιλία)

14.20-14.40: Ηλίας Μαριολάκος, Συγκριτική Γεωμυθολογική Προσέγγιση της Τέχνης της Αρχαία Ελλάδος και της Αναγέννησης (προσκεκλημένη ομιλία)

Λήξη των εργασιών της πρώτης ημέρας του Συνεδρίου

ΠΕΜΠΤΗ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019

09.30-10.00: Προσέλευση, εγγραφές

3η Συνεδρία: Αριστοτελική Πολιτική και Φυσική Φιλοσοφία

Προεδρείο: Γεώργιος Κουμάκης, Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

10.20-10.40: Αναστασία Δημητράκοπούλου Η Έννοια της Μαζοποίησης στον Αριστοτέλη και τον Πλάτωνα και η επίδρασή τους στην διάνοξη της Hanna Arendt.

10.40-11.00: Δημήτριος Τζωρτζόπουλος, Η έννοια του Κομμουνισμού στον Heidegger και η αριστοτελική έννοια της Πολιτείας

11.00-11.20: Αναστασία Οικονόμου, Η παιδεία ως πολιτική πράξη: Από τον Αριστοτέλη στον Κ. Καστοριάδη

11.20-11.40: Μαρία Παπαθανασίου, Μυθολογία: Η πρόμη ιστορία (προσκεκλημένη ομιλία)

11.40-11.45: Συζήτηση

11.45-12.00: Διάλειμμα

4η Συνεδρία: Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών και της Αστρονομίας

Προεδρείο: Ξενοφών Μουσάς, Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

12.00-12.20: Χαράλαμπος Κράλλης, Σχετικά με τη δοξογραφία στα Μετά τα Φυσικά του Αριστοτέλους

12.20-12.40: Παναγιώτης Θεοδοσίου, Μετεωρίτες και η θεωρία της Πανσπερμίας

12.40-13.00: Ευστράτιος Θεοδοσίου, Αειφανείς, αμφιφανείς, αφανείς και μη παραδεκτοί σήμερα αστερισμοί (προσκεκλημένη ομιλία)

13.00-13.20: Ευτύχιος Μπιτσάκης, Η ιστορικότητα των μορφών της ύλης (προσκεκλημένη ομιλία)

13.20-13.40: Ξενοφών Μουσάς, Η συμβολή της πιθανής παρατήρησης κομητών με σύνθετα οπτικά όργανα κατά την αρχαιότητα στην γέννηση της κοσμολογίας και της φιλοσοφίας (προσκεκλημένη ομιλία)

13.40-13.45: Συζήτηση

5η Συνεδρία: Ζητήματα Αριστοτελικής Φιλοσοφίας

Προεδρείο: Ευαγγελία Μαραγγιανού, Καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

13.45-14.05: Ευαγγελία Μαραγγιανού, Προσωκρατικές και πλατωνικές επιδράσεις στην ηθική και την πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλους (προσκεκλημένη ομιλία)

14.05-14.25: Ιωάννα Μάστορα, Σύγχρονα θέματα βιοηθικής και βιοτεχνολογίας υπό το πρίσμα του Αριστοτέλη-η περίπτωση του αθλητισμού

14.25-14.45: Αλεξάνδρα Ντότσικα, Η νεοπλατωνική ερμηνεία του αριστοτελικού νοός από τους αρχαίους Υπομνηματιστές

Λήξη των εργασιών της δεύτερης ημέρας του Συνεδρίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017

09.30-10.00: Προσέλευση, εγγραφές

6η Συνεδρία: Ζητήματα Αριστοτελικής Φιλοσοφίας και Τέχνης

Προεδρείο: Άννα Λάζου, Επ. Καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

10.00-10.20: Όλγα Παπαζαφειροπούλου, Πρόσληψη της Ποιητικής του Αριστοτέλη και παραστάσεις αρχαίου δράματος στην Αυστραλία, στις αρχές του 19ου αιώνα.

10.20-10.40: Ιωάννα Μπουκουβάλα Το θέμα του παιγνιώδους ξετυλίγματος του Κόσμου και της Φύσης μέσα στο Χρόνο κατά τον Ηράκλειτο

10.40-11.00: Γεώργιος Πατιός, Αριστοτέλης και σύγχρονη ελληνική κοινωνική κρίση

11.00-11.20: Άννα Λάζου - Σωτήριος Μπεκάκος, Κόσμος, χορός, γλώσσα μια φιλοσοφική τριάδα (προσκεκλημένη ομιλία)

11.20-11.40: Σωτήριος Μπεκάκος, Η Σημασία του Χορού: από τον Αριστοτέλη στον Δάντη

11.40-12.00: Αθανάσιος Σακελλαριάδης, Η αριστοτελική αντίληψη για την ψυχή και τον νου και το "καρτεσιανό θέατρο" της νεότερης φιλοσοφίας (προσκεκλημένη ομιλία)

12.00-12.20: Εύη Σαραντέα, Εικονογραφίες φιλοσόφων κατά την Ελληνιστική εποχή και την Ύστερη Αρχαιότητα. Η επίδρασή τους στη βυζαντινή αγιογραφία

12.20-12.30: Συζήτηση

12.30-12.40: Διάλειμμα

7η Συνεδρία: Κοσμολογία

Προεδρείο: Παναγιώτης Νιάρχος, Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

12.40-13.10: Παναγιώτης Νιάρχος, Κοσμολογία και Κοινωνία (προσκεκλημένη ομιλία)

13.10-13.30: Χρήστος Τερέζης, Η κοσμολογία του Συριανού ως συνάντηση (;) πλατωνιστών και αριστοτελιστών (προσκεκλημένη ομιλία)

13.30-13.50: Κωνσταντίνος Καλαχάνης, Πέρα από την ανθρωπική αρχή: Άνθρωπος και Σύμπαν

13.50-14.10: Χρήστος Δημόπουλος, Η ενέργεια για την Κοσμολογία, το φως για την Θεολογία και το «κινούν ακίνητο» για τον Αριστοτέλη

14.10-14.30: Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Η συνάντηση Κοσμολογίας και Θεολογίας στο πεδίο της Ηθικής (προσκεκλημένη ομιλία)

14.30-14.50: Βύρων Ζάπτας, Η Φυσική και η Μεταφυσική των Ηλιοστασίων

14.20-14.25: Συζήτηση

14.30: Επισκόπηση των εργασιών του Συνεδρίου από τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Νιάρχο

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Παρατήρηση του Ηλίου με τα τηλεσκόπια της Εταιρείας Αστρονομίας και Διαστήματος (Παράρτημα Σαλαμίνας)
- Έκθεση Ζωγραφικής της Εύης Σαραντέα με προσωπογραφίες Φιλοσόφων
- Έκθεση Μετεωριτών (υπεύθυνος: Τ. Θεοδοσίου)